

УДК 811.161.2'36=112:821.161.2-031.09 Винничук
DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.2.5>

СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ПОРІВНЯННЯ У РОМАНІ Ю. ВИННИЧУКА «ТАНГО СМЕРТІ»

SEMANTIC AND SYNTACTIC MEANS OF EXPRESSING THE CATEGORY OF COMPARISON IN YURIY VYNNYCHUK'S NOVEL "TANGO OF DEATH"

Рошко С.М.,

orcid.org/0000-0002-7065-0784

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету*

Мірченко М.В.,

orcid.org/0000-0003-3955-330X

*доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри української мови та лінгводидактики
Волинського національного університету імені Лесі Українки*

У науковій статті на матеріалі роману «Танго смерті» видатного українського письменника-постмодерніста Ю. Винничука проаналізовано семантико-синтаксичні засоби вираження категорії порівняння у формально-граматичній, семантико-синтаксичній та мовно-стилістичній структурі речення та звернено увагу на функційно-стилістичне навантаження порівняльних конструкцій. Зокрема, розглянуто порівняння як компоненти простого речення і порівняльні конструкції як підрядні, предикативні компоненти складного речення, а також виокремлено та проаналізовано фразеологічні порівняльні конструкції. Для дослідження семантико-синтаксичних засобів вираження категорії порівняння у аналізованому творі використано описовий метод, метод суцільної вибірки, аналізу, синтезу, порівняння, системного підходу та структурно-функціональний метод. З'ясовано, що в тексті роману «Танго смерті» використано як безсполучникові, так і сполучникові порівняння. Сполучникові порівняльні конструкції функціонують як реальні, вірогідні порівняння і як ірреальні, можливі, що моделюються сполучниками-частками **як, мов, мовби, наче, начебто, ніби, гейби** і под., серед яких реальну, нейтральну семантику порівняння передає тільки інваріантний сполучник **як**. У науковій статті виконано функційно-семантичний, синтаксичний, стилістичний та експресивний аналіз фразеологічних порівнянь, що фігурують у мовній традиції Юрія Винничука, поглиблено знання про специфіку функціонування фразеологічних порівнянь у художньому постмодерному тексті, що дає змогу визначити місце категорії порівняння в системі сучасної української літературної мови.

Досліджено, що в тексті роману «Танго смерті» використано різні за семантикою і структурою порівняльні одиниці як один із засобів вираження авторської модальності, за допомогою яких митець яскраво відтворює події воєнного Львова, зображує предмети і явища, подає описи природи та портретів героїв. За допомогою широкого спектру специфічних мовних засобів вираження категорії порівняння автор роману зміг достовірно передати колорит зображуваної епохи.

Ключові слова: категорія порівняння, порівняльна конструкція, суб'єкт порівняння, об'єкт порівняння, фразеологічні порівняння, формально-граматична та семантико-синтаксична структура речення, постмодерний роман.

In the scientific article, based on the material of the novel "Tango of Death" by a prominent Ukrainian postmodernist writer Yu. Vynnychuk, the semantic and syntactic means of expressing the category of comparison in the formal-grammatical, semantic-syntactic and language-stylistic structure of the sentence are analysed, and attention is paid to the functional and stylistic load of comparative constructions. Specifically, comparisons as components of a simple sentence and comparative constructions as subordinate, predicative components of a complex sentence are considered. Phraseological comparative constructions are also identified and analysed. To explore the semantic-syntactic means of expressing the category of comparison in the analysed novel, the research employs descriptive, continuous sampling, analytical, synthetic, comparative, systematic, and structural-functional methods. It was established that both asyndetic and syndetic comparisons are used in the text of the novel "Tango of Death". Syndetic comparative constructions function as real, probable comparisons and as hypothetical or imaginary ones, marked by conjunctions and particles such as **"як, мов, мовби, наче, начебто, ніби, гейби"** etc., among which, only the invariant conjunction **"як"** conveys a real, neutral comparative meaning. The scientific article performs a functional-semantic, syntactic, stylistic and expressive analysis of phraseological comparisons that appear in the linguistic tradition of Yuriy Vynnychuk. The knowledge is deepened about the specifics of the functioning of phraseological comparisons in the artistic postmodern text, which makes it possible to determine the place of the category of comparison in the system of modern Ukrainian literary language.

The study reveals that in the text of the novel "Tango of Death" comparative units of different semantics and structure are used as one of the means of expressing the author's modality, with the help of which the artist vividly reproduces the events of wartime Lviv, depicts objects and phenomena, provides descriptions of nature and portraits of heroes. With the help of a wide range of specific linguistic means of expressing the category of comparison, the author of the novel was able to authentically convey the spirit of the depicted era.

Key words: category of comparison, comparative construction, subject of comparison, object of comparison, phraseological comparisons, formal-grammatical and semantic-syntactic structure of the sentence, postmodern novel.

Постановка проблеми. У сучасному українському мовознавстві категорія порівняння як одна із найбільш виразних семантико-синтаксичних категорій займає чільне місце. У граматичній структурі речення категорія порівняння реалізується сукупністю семантико-синтаксичних мовних засобів, що містять порівняльну семантику, на формально-граматичному, семантико-синтаксичному, власне семантичному і комунікативному рівнях. Категорія порівняння відіграє не менш важливу роль у мовностилістичній структурі речення, відтворюючи колорит епохи твору, настрої та вподобання головних героїв, повністю занурюючи читача у сюжетні події. У дослідженнях природи феномену порівняння та його лінгвістичного статусу є багато суперечностей і різнодумачень, зокрема, залишаються невисвітленими деякі питання, пов'язані з вивченням особливостей засобів вираження порівняльних конструкцій у художньому творі, що й зумовлює **актуальність** наукового дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема семантико-синтаксичної категорії порівняння та засобів вираження цієї категорії у граматичній структурі речення, попри активне вивчення цих явищ в україністиці (пор. студії М.С. Заборної [1], Н.П. Шаповалової [2], Л.В. Прокопчук [3], Л.В. Голоюх [4], М.В. Мірченка [5] та наші власні напрацювання [6, 7]), залишається актуальною і дотепер. Особливо важливим для сучасного українського мовознавства є дослідження повного спектру специфічних семантико-синтаксичних мовних засобів вираження категорії порівняння у творах сучасних українських письменників-постмодерністів.

Постановка завдання. Метою нашого дослідження є проаналізувати семантико-синтаксичні засоби вираження категорії порівняння у структурі простого речення та функційно-семантичне навантаження порівняльних конструкцій як компонентів складних речень у постмодерному романі Ю. Винничука «Танго смерті». Не маючи змоги проаналізувати весь спектр засобів вираження порівняльних конструкцій у романі у одній науковій статті, зосередимо свою увагу на найвиразніших порівняннях із точки зору семантики і смислового навантаження. Зауважимо, що засоби вираження категорії порівняння у творах Ю. Винничука (окрім наших напрацювань) ще не були об'єктом окремого наукового аналізу. Цим зумовлена актуальність пропонованого дослідження.

Виклад основного матеріалу. У контексті лінгвістичної мовознавці кваліфікують порів-

няння як вислів, у якому уявлення про зображуваний предмет конкретизоване через зіставлення його з іншим предметом, таким, що містить у собі необхідні для конкретизації уявлення ознаки в більш концентрованому вияві, тобто порівняння – це тропеїчна фігура, у якій мовне зображення особи, предмета, явища чи дії передано через найхарактерніші ознаки, що органічно властиві іншим [8, с. 19].

У романі «Танго смерті» Ю. Винничук музика є провідним образом, символізуючи духовність, зв'язок із надприродним. Письменник обирає музику танго, невід'ємним елементом якого є танець, тобто рух. За однією з історичних версій, виникнення слова «танго» має афроамериканські корені й означає *місце зустрічі*. У такому контексті музика танго символізує рух до гармонії, зустріч та поєднання споріднених душ [9, с. 25]. Музика танго у романі символізує ідею вічного повернення, яка полягає у тому, що душа постійно повертається на землю, проживаючи нове життя в іншому втіленні. Переродження душі є основним неоміфологічним мотивом роману Ю. Винничука «Танго смерті», що був нагороджений премією Книга року BBC у 2012 році. Для висловлення цієї ідеї автор роману майстерно вживає порівняльні конструкції, наприклад: ... «танго смерті». Звичайно, цей танець не був схожий на танго, кожен танцівник танцював окремо, не торкаючись іншого танцівника, але розчепіривши руки так, мовби когось обіймав – таким чином, кожен з них **мовби виконував** уявний танець із душею невмирущого... (Винничук, 2015, с. 40)¹ – у даному прикладі наявні дві різні за структурою і будовою порівняльні конструкції: порівняння як підрядний компонент складнопідрядного речення у функції підрядного способу дії і простий порівняльний дієслівний присудок (предикатна порівняльна синтаксема). Причому виконання цього танго вимагає неабиякої майстерності: Річ у тім, що *там є такі нюанси, якщо їх не дотримати, то дія цієї мелодії [танго смерті – Р.С.] буде така сама, як будь-якого танга* (Винничук, 2015, с. 221) – у даному прикладі виразно прослідковується підрядне означальне порівняльне речення. Музика і танець у романі мають глибоке символічне значення. Завдяки їм відбувається зв'язок минулого із майбутнім, а танець, який виконували 12 дєрвішів, у поєднанні з музикою завів головного героя у неймовірний транс: – Мушу сказати, що коли я

¹ Примітка. Тут і далі суб'єкт порівняння умовно позначаємо підкресленням однією прямою лінією, об'єкт порівняння – жирним шрифтом, основу – курсивом. Якщо котрийсь із зазначених компонентів конструкції словесно не виражений чи не зовсім ясний, то вдаємось до описової характеристики.

був присутній під час виконання танцю дервішів, то зі мною трапилися дивні речі. Я **мовби покинув** своє тіло і піднявся над землею (Винничук, 2015, с. 221) – аналогічно, як у наведеному вище прикладі, простий порівняльний дієслівний присудок (предикатна порівняльна синтаксема). Саме виконання танцю потребує неабиякої майстерності, тому Мількер зауважує: – Я увесь цей час шукав собі учня або ученицю...Людину, яку міг би навчити виконувати це танго так, як виконували його ми... (Винничук, 2015, с. 222) – порівняльне підрядне обставинне речення способу дії. Підсилює символізм твору і образ скрипки. Звучання скрипки випромінює такі високі вібрації, що торкаються духовної суті людини: Я завмер і тоді усвідомив, що грає скрипка. Я, звичайно, музику люблю, але ніколи не прислухався до вуличних музикантів. *А тут завмер, стою і вбираю її в себе, як сонячну ванну* (Винничук, 2015, с. 330) – порівняльна обставина способу дії у формально-граматичній структурі простого речення. У семантико-синтаксичній структурі речення такі порівняння функціонують як складні, семантично неелементарні синтаксеми у позиції детермінантних членів речення, є семантичними варіантами субстанціальних синтаксем, якнайповніше виступають носіями порівняльного змісту підрядних порівняльних речень, від яких вони утворені в результаті трансформації, згортання формально-синтаксичної структури складного речення і структурної конденсації підрядної частини до члена речення [7, с. 51]. Мелодія скрипки здатна викликати радість і зачарування: ...навіть маки упізнали її [мелодію скрипки – Р.С.] і повернули свої роззявлені пелюстки до скрипки, наче соняхи до сонця (Винничук, 2015, с. 369) – порівняльне підрядне обставинне речення способу дії. У наведених і проаналізованих прикладах порівняння вживаються як у структурі простого, так і складного речення і оформлюються як за допомогою модально-порівняльних часток **як**, **мовби**, **наче**, **ніби** і под. при членах речення, так і порівняльних сполучників і сполучних слів у структурі складного речення з порівняльним змістом, серед яких реальну, нейтральну семантику порівняння передає інваріантний сполучник **як**.

Ще один із виразних образів роману – це образ смерті, який асоціюється з поневоленням Львова. У романі за допомогою асоціативних порівнянь змальовано затишну атмосферу мирного Львова, наприклад: А як наставала неділя і була тепла пора року, то відчинялися усі вікна на всіх вулицях міста...і всі почувалися, як одна велика родина, незнайомці могли собі загово-

рити до незнайомих без жодних перегелів [зайві клопоти – Р.С.] так, мовби знали роками, бо не тільки самі люди, а й ціле місто було усміхнене і радісне (Винничук, 2015, с. 46); ...коли на корзо впливали тлуми людей після служби Божої о дванадцятій, ...опинившись серед цього тлуму, ти, **мовби підхоплений течією, плив звільна**, не прискорюючи і не сповільнюючи ходи разом з усіма, і почував себе цілком затишно, ... (Винничук, 2015, с. 47) – у наведеному реченні маємо виразний приклад вираження порівняння дієприкметниковим зворотом у функції обставини способу дії (порівняльна адвербіальна синтаксема). Львів був поневолений двічі: у вересні 1939 р. і на початку Другої світової війни. Пригнічені картини поневолення автор роману зображує за допомогою образних, влучних порівнянь: ...в 1939-му, коли прийшли визволителі, то наказали нам називати себе євреями. Але «єврей» було образливе слово для кожного жида. ...Назвати когось євреєм – то було однаково, що назвати **приблудою, покидьком, нікчемою** (Винничук, 2015, с. 107) – у наведеному реченні об'єкт порівняння виражений т.зв. орудним порівняльним відмінком; Удосвіта 22 червня 1941 року Львів почав знову, як і у вересні 1939-го, стрясатися від вибухів... (Винничук, 2015, с. 331) – порівняльна уточнююча обставина місця у формально-граматичній структурі речення (т.зв. локативна порівняльна синтаксема у семантико-синтаксичній структурі речення). З приходом «визволителів», радянських військ розмірене життя Львова змінилося, а самих «визволителів» влучно змальовує автор за допомогою образних порівнянь із негативним підтекстом: Вони ведуть себе, як розбійники з великої дороги. Захоплюють помешкання, які їм подобаються, а людей вивозять. Конфіскують меблі й речі (Винничук, 2015, с. 284); Советські люди, які прибули в Галичину, ...поводяться, як дикуни, ... (Винничук, 2015, с. 307); Минаємо... руских вояків. Дивляться на нас, як вовки. Очі злі, недобрі, писки якісь вугласті, гейби витесані з брили (Винничук, 2015, с. 247) – засобами вираження порівнянь у даних реченнях є іменники з порівняльними сполучниками **як** і дієприкметниковий зворот із порівняльним сполучником **гейби**, який характерний для західноукраїнських діалектів. Автор дає і пояснення такої поведінки визволителів, також використовуючи при цьому порівняння: Наша Галичина здається для них казковою країною (Винничук, 2015, с. 307) – т.зв. орудний порівняльний. З не меншим негативним сарказмом зображені в романі і дружини т.зв. «визволителів», для яких незбагненими стали

працьовитість галичанських жінок: Його [полковника – Р.С.] дружина, дізнавшись, що її служниця має в скрині цілу купу сорочок, суконь і взуття, не могла повірити, що вона те все надбала сама, і звинуватила її, **гейби обікрала попередню господиню**. ...А далі баба влаштувала скандал чоловікові, що вона. Дружина полковника, має іно одну потерту сорочку. Верещала, як мавпа в джунглях (Винничук, 2015, с. 310) – у обох наведених прикладах засобами вираження категорії порівняння є підрядні обставинні неповні порівняльні речення.

Багатство і різноманітність семантико-синтаксичних засобів вираження категорії порівняння у романі «Танго смерті» спонукає нас виокремити і групу т.зв. прихованих порівнянь, у яких порівняння сприймається, розуміється приховано у самій семантиці вираження суб'єкта, об'єкта і основи порівняння без структурного їх оформлення за допомогою порівняльних сполучників чи модально-порівняльних часток: Йосько відкопиплював язиком нижню губу і зі своїми настовбурченими вухами скидався на мавпу... (Винничук, 2015, с. 109); ...тепер він [вуйцьо – Р.С.] сам скидався на борсука (Винничук, 2015, с. 198); ...ось він [учитель – Р.С.] у всьому чорному, схожий на крука, ... (Винничук, 2015, с. 51); ...то була маленька тоненька книжечка зі строкатою обкладинкою, що скидалася на метелика, ... (Винничук, 2015, с. 178); ...з-під стелажів виповзло кілька книжок і пошкитильгало, нагадуючи черепах, кудись у темін... (Винничук, 2015, с. 178).

Окрему виразну групу семантико-синтаксичних засобів категорії порівняння у романі Ю. Винничука «Танго смерті» становлять фразеологічні порівняння, які за своїм значенням виражають одне поняття, становлять неподільне ціле, тому близькі до лексичної одиниці, але одночасно є і граматичними одиницями, оскільки виступають у якійсь функції у реченні і є його членами, або ж компонентами складних речень [10, с. 152]. Порівняння-фразеологізми у межах простого речення є своєрідними синонімами до окремих слів, але значення їх більш виразне і образне на відміну від окремих слів. Фразеологічні порівняння завжди вживаються з одним якимсь значенням, виражають одне поняття. У попередніх наших студіях ми вже зазначали, що як у формально-граматичній, так і в семантико-синтаксичній структурі речення фразеологічні порівняльні одиниці можуть бути як головними (крім підмета), так і другорядними членами речення, або ж порівняльні конструкції

із фразеологічними сполученнями у ролі об'єкта порівняння нерідко функціонують як відповідні підрядні (предикативні) компоненти складного речення [10]. Проаналізуємо палітру фразеологічних порівняльних конструкцій у поетичній мові роману «Танго смерті». Досить часто у художніх текстах простежується вживання порівнянь-фразеологізмів у ролі присудків різних структурних типів, як наприклад: ...але Ярош був уже битим вовком... (Винничук, 2015, с. 251) – у наведеному прикладі засобом вираження порівняння є орудний порівняльний відмінок у функції складеного іменного присудка, але вживається він у значенні «досвідчена людина», що свідчить про його фразеологічне, образне значення. Тобто маємо яскравий приклад фразеологічного порівняльного присудка. Поширеними у сучасній українській мові є складні і складені фразеологічні порівняльні присудки (у семантико-синтаксичній структурі речення такі порівняння є предикатами дії, стану чи процесу), у складі яких вжиті модально-порівняльні частки як, мов, немов, наче, неначе, ніби, наприклад: Пан Соломон стояв над нами як гора, склавши свої короткі товсті руки на животі... (Винничук, 2015, с. 112) – у значенні «непорушно, непохитно». Дуже часто при цьому порівняльний компонент відокремлюється комою, але класифікувати такі конструкції як обставини способу дії чи підрядні порівняльні неповні речення і виділяти їх на письмі комами, на нашу думку, недоречно, оскільки вони виражають одне поняття, виступають з одним значенням і можлива синонімічна заміна їх одним словом. Наприклад: Після тих поспішних похоронів я повертався додому, як причмелений, ... (Винничук, 2015, с. 338) – у значенні «запаморочений, не спроможний думати, реально оцінювати ситуацію»; ...бабусі верещать, як недорізані, ... (Винничук, 2015, с. 207); ... і стояв би я ще й далі, якби доктори не почали вже верещати, як навіжені, й руками махати (Винничук, 2015, с. 224); – у значенні «несамовито»; Я надувся, як індик (Винничук, 2015, с. 185) – у значенні «самовпевнений»; ...він схопився, як ошпарений (Винничук, 2015, с. 76) – у значенні «швидко, приголомшливо»; Так-так не варто мамцю нервувати, вона вже годину тут висиділа, як на голках... (Винничук, 2015, с. 205) – у значенні «неспокійно, тривожно». Товариш Боучек і так глухий, як пень,... (Винничук, 2015, с. 274) – у значенні «не прислухається до чужої думки, нечуйно ставиться до людей»; ... моя покійна бабуся як дві краплі води схожа на пані Конопельку (Винничук, 2015, с. 171) – у значенні «дуже, зовсім, абсолютно»; Його

[воєводи – Р.С.] слуги... пильнували Анастасію, мов зіницю ока... (Винничук, 2015, с. 301) – у значенні «з великою увагою, турботою, як найбільшу цінність».

Значно рідше вживаються порівняння-фразеологізми у ролі головних членів односкладного речення: Врешті вони натрапили на бар, де було повно людей і гуло, як у вулику,... (Винничук, 2015, с. 188) – у значенні «голосно», хоч у даному прикладі порівняльний компонент і відокремлений комою, проте беззаперечно з дієсловом гуло він виражає одне поняття. Порівняння-фразеологізми у структурі простого речення роману функціонують і як обставини способу дії, як наприклад: Ми, як той Буріданів віслик, опинились поміж двох копиць сіна і не можемо домовитися з котрої саме копиці вхопити віхоть (Винничук, 2015, с. 227–228) – у значенні «нерішуча людина, яка не може ухвалити рішення»; Ясєві і Вольфові з дітками йшло, як медом помащено,... (Винничук, 2015, с. 94) – у значенні «легко знайомились, отримували велике задоволення».

У семантико-синтаксичній структурі речення зазначені різновиди порівнянь-фразеологізмів є засобами вираження категорії порівняння як специфічної функціонально-семантичної категорії [5, с. 160].

Порівняльні конструкції із фразеологічними сполученнями у ролі об'єкта порівняння нерідко функціонують як відповідні предикативні компоненти складного речення. Наприклад (у наведених прикладах порівняння-фразеологізми виступають об'єктом порівняння, а головна частина речення – суб'єктом порівняння): ...ви підкрадаєтесь до мене, як лисиця до курника! (Винничук, 2015, с. 91) – у значенні «несподівано, загрозово, з метою заподіяння шкоди»; Тут серед лісу вона [могутня Чортова скеля – Р.С.] бовваніла, як більмо на оці (Винничук, 2015, с. 228) – у значенні «щось зайве, що заважає, дратує»; ...і мій...наречений, пропав, як сніг на Великдень,... (Винничук, 2015, с. 228) – у значенні «несподівано, раптово, зненацька», даний фразеологізм-порівняння належить до фразеологізмів релігійної тематики, синонімічний з фразеологізмом як сніг на голову; Жила [донька знайомої – Р.С.] в мене, як в Бозі за пазухою, годувала її, прала за нею, як за рідною пильнувала,... (Винничук, 2015, с. 64) – у значенні «спокійно, затишно, безтурботно, у повній безпеці»; ...моя мама чулася усіх серед них [богем – Р.С.], як риба у ставку (Винничук, 2015, с. 59) – у значенні «впевнено, вільно, невимушено», синонімічний до фразеологізму як риба у воді; ...Йосько закрутив головою

на різні боки, як когут на купині,... (Винничук, 2015, с. 83) – у значенні «бути на видноті, виділятися серед інших».

Спостерігаємо у тексті роману і суто авторські фразеологізми: ...ми з мамою мали до математики такий самий стосунок, як жаба до вирію,... (Винничук, 2015, с. 59) – у значенні «ніякий»; Цього разу я вже вгризалася в оригінал, як шашіль у книжкову шафу (Винничук, 2015, с. 230) – у значенні «наполегливо».

Характерною ознакою таких порівняльних фразеологічних конструкцій є те, що вони вводяться в речення нерідко не в «натуральній», відшліфованій віками живорозмовною практикою формі, а «препаруються», «відредаговуються» і навіть створюються власні сполуки на базі загальноновживаних живорозмовних чи за аналогією до них [12, с. 306]. Специфіка таких підрядних фразеологічних структур полягає в тому, що у смисловому відношенні така підрядна частина становить собою єдине нерозкладне ціле, а в функціонально-синтаксичному відношенні є еквівалентом підрядного речення.

Висновки. Отже, у тексті роману «Танго смерті» Ю. Винничук використовує численні порівняння різних функційних і структурних типів. Порівняльні конструкції репрезентують широкий діапазон зіставлюваних понять і демонструють оцінне та характерологічне значення. Використовуючи різні за семантикою і структурою порівняльні одиниці як один із засобів вираження авторської модальності, автор яскраво відтворює події, зображує предмети і явища. Засобами вираження категорії порівняння є як безсполучникові порівняння, так і сполучникові порівняльні конструкції у функції головних і другорядних членів речення у формально-граматичній структурі речення (порівняльні синтаксеми різних функційних типів у семантико-синтаксичній структурі речення). У граматичній структурі речень аналізованого твору порівняльні конструкції широко вживаються і як підрядні, предикативні компоненти складнопідрядних речень. Для відтворення мовного колориту епохи, зображеної в романі «Танго смерті» Ю. Винничук використовує цілу палітру виражальних порівняльних засобів, серед яких особливе, чільне місце також посідають порівняння-фразеологізми, виступаючи при цьому виразним експресивним засобом увиразнення сучасної української літературної мови. Перспективу подальших наукових пошуків з окресленої проблематики вбачаємо у дослідженні порівняльних конструкцій у текстах інших функційних та індивідуальних стилів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Заборна М.С. Складнопідрядні порівняльні речення в сучасній українській мові: Автореф. дис.... канд. філол. наук: 10.02.01. Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків, 1997. 18 с.
2. Шаповалова Н.П. Функціонально-семантичний статус порівняльних конструкцій у сучасній українській мові: Автореф. дис.... канд. філол. наук: 10.02.01. Дніпропетровський держ. ун-т. Дніпропетровськ, 1998. 16 с.
3. Прокопчук Л.В. Категорія порівняння та її вираження в структурі простого речення: Дис....канд. філол. наук: 10.02.01. Вінниця, 2000. 197 с.
4. Голоух Л.В. Порівняння як структурно-стилістичний компонент художнього тексту (на матеріалі сучасної історичної прози): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. НАН України. Ін-т укр. мови. К., 1996. 20 с.
5. Мірченко М.В. Структура синтаксичних категорій: Монографія. Луцьк: Ред.-вид. відділ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки., 2001. 340 с.
6. Рошко С. М. Формально-граматична та функціонально-семантична структура порівняльних синтаксем і підрядних речень у сучасній українській мові: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Ужгород. нац. ун-т. Ужгород, 2001. 21 с.
7. Рошко С.М., Мірченко М.В. Засоби вираження категорії порівняння у романі Ю. Винничука «Аптекарь». *Закарпатські філологічні студії*: наукове видання. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 29. Т. 2. С. 48–53.
8. Донік О.М. Функційно-стилістичне навантаження порівняльних конструкцій у творах Надійки Гербіш. *Science and Education a New Dimension. Philology*, VI (43), Issue: 150, 2018.
9. Медведчук О. П. Неоміфологічна трансформація мотиву вічного повернення у романі Юрія Винничука «Танго смерті». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2021. № 50. том 2. С. 24–29.
10. Рошко С.М. Порівняння-фразеологізми у романі Ю. Винничука «Аптекарь»: *Multidisciplinary challenges in contemporary science: innovations and collaboration (Poland)*: International scientific conference (September 15, 2023, Poland). С. 152–157.
11. Винничук Ю.П. Танго смерті: роман. Харків: Фоліо, 2015. 379 с.
12. Рошко Світлана. Фразеологічні порівняльні конструкції у семантико-синтаксичній структурі складного речення. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. Ужгород: ПП Данило С.І., 2020. Вип. 2 (44). С. 304–308.